

The Australian Esperantist

(Successor to La Suda Kruco and La Rondo)
Oficiala Organo de la Aŭstralia Esperanto Asocio.

Membership, including this periodical: \$3.

Advertisements: 25 cents per line.

Editor (Redaktoro): F. R. Banham, 31 St. Andrew's Ave., Rosanna, Vic., 3084
Treasurer (Kasisto): L. Scott, 34 Ocean Road, Manly, N.S.W., 2095.
A.E.A. Press Officer: Mrs. M. Chaldecott, 16 Grosvenor Road, Lindfield, N.S.W. 2070
Address of A.E.A.: Box 415 P.O. Manly, N.S.W., 2095.
A.E.A. Libro-Servo: T. Elliott, 8 Lone Pine Parade, Matraville, N.S.W. 2036

N-ro 116 (195)

MELBURNO

Aprilo, 1973

19th AUSTRALIAN ESPERANTO CONGRESS

2-9 Jan. 1974 — Brisbane

Mail your Congress Fee to Mrs. S. Martin, 48 Launceston Street, Salisbury. 4107. Fee for AEA members \$6.00, for others \$7.00 (until 1/7/73) Add \$10 deposit for accommodation at International House of Brisbane University (Enclose stamped addressed envelope for receipt and further Congress information).

Third List of Congress Members:

16. Miss E. Carrick, Brisbane, Q'ld.
17. Mrs. P. Neale, Highgate Hill, Q'ld.
18. Mrs. E. M. Jullie, Fairfield, Q'ld.
19. Mr. E. W. Chandler, Crow's Nest, NSW.
20. Mrs. E. Giles, Collaroy, NSW
21. Mrs. K. Morrison, Manly, NSW.
22. Mrs. J. Elvidge, The Gap, Q'ld.
23. Miss B. Allatt, Wilston, Q'ld.
24. Mr. F. Acs, Orange, NSW.
25. Mr. G. E. Browne, Mosman, NSW.
26. Mrs. A. G. Browne, Mosman, NSW.
27. Mr. Ralph Harry, Bonn, Germany.
28. Mrs. J. Clarke, Richmond, Surrey, England.

State Distribution: Q'ld 12, NSW 8, Vic. 6, Overseas 2.

Drama Competition: It is hoped that as many clubs as possible will prepare a play for the Drama Competition. There will be two prizes: First prize will be the "A.E.A. Drama Shield", at present held by the Manly Esperanto Club. A second prize will be donated by the Brisbane Esperanto Society for the best short sketch.

Travel Group formed: A Travel Group is now being formed to go from Melbourne to Brisbane. Esperantists from Perth or Adelaide may join this group. You will save considerably. Fares are: Second Class \$34.37 (You save \$11.53) First Class \$45.30 (You save \$15.30). Sleeper (Sydney-Brisbane) \$52.70 (You save \$15.30).

This will be the Time Table: Leave Melbourne Monday 31 Dec. 1973 at 8.40 a.m. Arrive Sydney: Monday 31 Dec. 1973 at 9.22 p.m. Stay over night at the "Canberra-Oriental" Hotel on Kings Cross. Leave Sydney Tuesday, 1 Jan. 1974 at 6.30 p.m. Arrive Brisbane: Wednesday 2 Jan. 1974 at 11.55 a.m. You may celebrate New Year's Eve with Sydney Esperantists and have a leisurely day in Sydney. You may return to Melbourne, Adelaide or Perth independently within 2 months.

If you wish to join the group, mail a stamped addressed Envelope to "ESPERANTO", Box 2122 T, G.P.O. Melbourne, 3001 and state whether you wish to travel first or second class and whether you need accommodation in Sydney on Dec. 31. Write before April 30, as bookings are very heavy during New Year's Season.

HAILEYBURY COLLEGE

Mr. Keith White, of Haileybury College, Keysborough, 3175, has asked for full information on the Esperanto movement here and abroad. Our secretary, Mr. Russ Baxter, has replied in some detail. Mr. White is teaching Esperanto as a language model to 100 boys at Form I level (11-12 years). We await further development.

AUSTRALIA ESPERANTO-ASOCIO OFICIALA INFORMILO

NOVAJ ANOJ.

Meehan, S-ro F. M. Darwin NT
Daniel, S-ro D., Dickson, ACT
John, S-ino U., Blackburn, Vic.
Tate, Graham, Bexley, NSW
Cross, Ge-oj, A. F., Gympsea Bay, NSW.
Grant, S-ro W. L., Gordon, NSW.
Deal, S-ro F., Manly, NSW.
Krimmer, S-ro S., Dubbo, NSW
Wilson, Timothy, Tamworth, NSW.
De Gneef, S-ro J., Albert Park, Vic.
Angel, S-ro J. W., Hawkesdale, Vic.
Ansell, S-ino A., Nhulunbuy, NT.
Bell, S-ro W. J., Young, NSW.
Bruton, S-ro S., Nambour, Qld.
Bisdee, S-ro R., Armidale, NSW.
Blomfield, F-ino B. E., Warwick, WA.
Bozinovic, S-ino M., Brighton, Vic.
Burnam F-ino V., Werribee, Vic.
Campbell, S-ino M. J., Taree, NSW.
Cowan, S-ro D. J., Frankston, Vic.
Dettman, S-ro G. C., Mentone, Vic.
Egan, S-ro D. P., Kewdale, WA.
Elliott, S-ro R. T., Darwin, NT.
Errey, S-ro E. G., Belmont, Vic.
Fletcher, S-ro J. S., Shelford, Vic.
Foster, S-ino J., Mt. Eliza, Vic.
Graham, S-ro R. D., Reservoir, Vic.
Hack, S-ro N. F., Chermiside, Qld.
Harding, S-ro C. P., Rockhampton, Qld.
Hartvigsen, S-ino V. D., Blackburn, Vic.
Hearn, S-ino E. M., Applecross, WA.
Hooper, S-ino I. F., Wongan Hill, WA.
Jones, S-ino P. G., Sunbury, Vic.
Key, S-ro P., Melbourne, Vic.
Lewincamp, S-ro W. J., Rosetta, Tas
Lynch, S-ino H., Sebastopol, Vic.
Moody, S-ro K. J., Canterbury, Vic.
Moran, S-ino E. A., Maroubra, NSW.
Perrin, S-ino P. C., Blackburn, Vic.
Quays, S-ro J. B., Fremantle, WA.
Rawlingson, S-ro C. A., Fern Tree
Gully, Vic.
Rix Waever, S-ino M. N., Applecross
WA.
Spelko, S-ro A., Perth, WA.
Spillane, S-ino C., Strathmore, Vic.
Stoodley, S-ino B., Wavell Heights, Qld.
Tatterson, S-ro A. E., Essendon, Vic.
Thomson, S-ino M. R., Waverley, Vic.
Trommels, S-ro H. J., Kingston, Qld.
Watson, S-ino M. K., Tatyoon, Vic.

TGME

Morrison, S-ino K., Manly, NSW \$2.00
Greenhalgh, S-ino W., St. Lucia
Qld. \$10.00

—Russ Baxter, Sek. 2 marto

AUSTRALIA KRONIKO

PERTH: Ni kunvenis 24/1 por la unua fojo de la jaro kaj la lasta ĉe South Perth. Ni ĝojis revidi kelkajn anojn, kiuj ne povis ĉeesti kunvenojn dum iom da tempo — F-inoj Stempel kaj Longson, kaj S-roj Miller, McKnight kaj Poole-Johnson.

Nia prez-o, S-ro Hawks, vigligis nin per demandoj al kiuj ni vice respondis. Sekvis kantado, kiun estris J. Poole-Johnson. S-ino Payne voĉlegis demandojn de enigmo, kaj ni cerbumis trovi gustajn respondojn. F-ino Hunt estris amuzan vortludon, per kiu F-ino Stempel gajnis la premion. S-ro McKnight voĉlegis leteron de E-isto Irlanda. F-ino Gray direktis etan lotieron, kaj S-ro Howard gajnis la premion.

Ni kunvenis 14/2 la unuan fojon ĉe la nova kunvenejo, 4 Ventnor Av., West Perth. Ĉeestis 19 anoj. Ni facile eniris la konstruaĵon kaj atingis la trian etaĝon, kie D-ro kaj S-ino Einihovici vane provis, per kelkaj ŝlosiloj, malfermi la pordon de la konsultejo de la doktoro, kie ni devus kunveni. Fine ni sidigis sur la ŝtupara, kiu estis tapiŝita — kaj la kunveno komenciĝis! Post iom da tempo ni ricevis permeson uzi alian ĉambron, en kiu ni daŭrigis la kunvenon.

S-ro Hawks voĉlegis leteron de S-ino Pollard, kiu ne povis ĉeesti, S-ro Poole-Johnson estris iom da kantado, kaj S-inoj McGrath kaj Einihovici diskutis pri la nova Koncertejo de Perth. Ni auskultis sonbendon, kiun S-ino Payne alportis, kaj F-ino Hunt estris amuzan vortludon. F-ino Longson gajnis la lotieran premion. Ni ja ĝuis neordinaran vesperon! — V. Egan.

CANBERRA: La 6-an de marto, en la Federacia Parlamento, David McKenzie, pri kies elektigo ni raportis en nia lasta eldono, faris sian unuan paroladon, en kiu li ankaŭ emfazis la utilecon de la internacia lingvo Esperanto por internaciaj kontaktoj inter la popoloj de la tuta mondo. E. (Ted) McKenzie, multjara prezidanto de la Melburna E-Societo kaj patro de David, ĉeestis la eventon (kun edzino) kiel gasto de la parlamenta prezidanto.

MELBOURNE: Je 19-a de Feb. S-ino Fay Koppel rakontis pri Catherine Helen Spence, sudaŭstralia pionira verkistino kaj fervora subtenanto de propra reprezentado en la Parlamento. Dek naŭ personoj ĉeestis kiam Ken Linton (26/2) parolis denove pri Hindujo: per kolorplenaj lumbildoj kaj

informriĉa, atentotena rakonto li kondukis nin tra la valo Kulu ĝis la montaro Himalaja.

Nia Jarkunveno okazis 5/3. Laŭ la raporto de la kasisto (Brigadestro J. Munro) ni havis profiton en 1972 de \$419.30, sed ĉar \$291.06 venis el la profito de la Kongreso, la vera profito por la jaro estis \$128.24. La kunveno decidis investi \$300 en "Building Society" (ĉu "hipoteka societo") por akiri pli altan interezon. La banka bilanco je la jarfino estis \$739.31. La Sekretario (Herbert Koppel) raportis ke la M.E.S. havis en 1972 entute 40 membrojn, el kiuj 11 estis novaj studentoj kaj 29 malnovaj membroj. (En 1971: 8 studentoj kaj 29 malnovaj membroj) La nova estraro: Prez: H. Beechey; Vic-Prez: A. Baldwin & H. M. Cohen; Kasisto: Brig. J. Munro; Sekr: H. Koppel; Biblioteko: S-ino Fay Koppel.

Klubanoj bonvenigis, 19/3, Kim Bastin, revenintan el Finnlando, kaj tiu poste parolis iomete pri renkontiĝoj kun finnaj E-istoj. Ted McKenzie rakontis pri vizito al Canberra por aŭskulti iniciatan paroladon de la filo en la Parlamento. Fine, H. Koppel raportis pri novaĵoj el Esperantujo.

BORONIA, Vik: Nia grupo nun kunvenas ĉiujauĉe ĉe 7 Marville Court, Boronia. Ni komencis la jaron kontentige kun pluraj novaj membroj kaj atentus sukcesan jaron en Esperantujo. Gratulojn al niaj amikoj Bob kaj Sue Brooks pro la alveno de 10-funta filo Christopher, je 14-e da marto, 1973.

TOOWOOMBA: La ĝenerala kunveno elektis novan estraron: Prez: H. V. Petley; Vic-Prez: F-ino E. Heath; Sekr: F-ino M. O'Mara (218 South St., Tel: 35-1514) Kasisto: S-ino Carney; Biblioteko/Libro-Servo: S-ino J. Lehane.

Progresantoj kunvenas mardon vespere kaj komencantoj ĉiujauĉe en la "Adult Education Centre" en la urbdomo. Dudek komencantoj vizitis la unuan lecionon kaj dudek du la duan. Nia unua semajnfina seminario okazis kun granda sukceso je 25/2 en la hejmo de S-ino Lehane.

Nia ĝisnuna prezidanto, S-ino Lena Buchan, devis rezigni, ĉar ŝi translokiĝis al St. George, kie ŝi nun instruas.

BRISBANE: Ralph Dearnley, Vic-Prez. de la nov-Zelanda E-Asocio, gastis en la hejmo de Mal kaj Val Robinson. Ralph estas la "Kviz-Reĝo" de Nov-Zelando kaj vizitis nian urbon por konkursi en televida "Kviz-Konkurso". Dum la vespero li renkontis 15 Brisbanajn

geesperantistojn. Tage, li gastis ĉe Win kaj Jack Greenhalgh en ilia hejmo, kie li renkontis la St. Lucia Senliman Grupon. Je 9/2 Karl kaj Erika Guester gastigis Ralph en sia hejmo, kaj je la 4/3 li partoprenis en festvespero ĉe la hejmo de Gwen kaj Arthur Bayliss. Kompreneble, ni ĉiuj deziras sukceson al Ralph je la televida konkurso, kies unua premio estas \$10,000.

Je 7/2 komenciĝis nia duonjara kurso por komencantoj. 32 registris la unuan vesperon, kaj poste dek pluaj aliĝis. Unuafoje ekzistas speciala klaso por komencantoj por tiuj, kiuj kone konas 1-4 lingvojn krom la anglan. La lernolibro estas "Teach Yourself" (Cresswell & Hartley). Ni esperas ke devenos el ĉi tiu grupo ĝeinstruistoj de la estonteco. Ralph Dearnley vizitis niajn klubkunvenojn kelkfoje, ĉiam partoprenante en la aktivadoj, kaj li parolis al ni pri la Portlanda Kongreso kaj pri la E-movado en Nov-Zelando.—V. Robinson

SIDNEJO: 19/2: Dek kvin minutojn antaŭ la oka horo ptm. "Esperanto Domo" estis abelujo aktivega. Tri klasoj fervore laboris — unu kun "birdida" (A. fledgling) instruisto, nome diplomito el la klaso de Wre. Poste la nova prez-o, Tom Elliott, ludis buŝharmonikon ĉe-kante de "La Espero". Al la 19 ĉeestantoj Margaret Chaldecott montris "Pecoj kaj Pecetoj" el sia bildokolekto, inter ili mokasenoj faritaj de ŝi mem. Wre, laŭpete, takte kritikis la paroladojn de la kunvenintoj kaj rimarkis pri diversaj eraroj, i.a. kompreneble — manko de akuzativo.

26/2: Wre Chandler parolis pri "Epilepsio kaj Epilepsiuloj". Iam antaŭe li estis sek-io kaj prez-o de societo por elipsiuloj, do havas scion pri sia temo. Li emfazis, ke nun estas multe pli da medicinaj kuraciloj por suferantoj ol antaŭe. Poste, la estraro diskutis klubaferojn: programoj, libroj por biblioteko, ideoj por reklamoj eble en nacia jurnalo, se la altaj kluboj dezirus partopreni.

5/3: S-ro Verlinde, reveninta de Nov-Zelando, afable ludis pianon ĉe-kante de "La Espero". Poste ni ludis "Domo", kiun aliaj homoj nomas "Bingo".

12/3: Wre Chandler raportis, ke la alternejo de Oak Flats, ĉe Wollongong, nun instruas E-on dum 4 semajnoj kiel enkondukon al lernado de la Franca kaj Germana lingvoj. Frank Dunn flue, saĝe parolis pri la multaj lingvoj de Suda Azio kaj ĉefe pri la lingvoj de Hindujo. Estas grandaj problemoj de interkomuniko inter homoj eĉ samurbaj

aŭ -vilaĝaj; ankaŭ ĉe la instruado de teknikaj objektoj. Sekvas el tio, ke la Angla lingvo ankoraŭ devas esti uzata.

ROCKHAMPTON: La Turisma Oficejo (Qsld. Govt. Tourist Bureau) montradis dum jan. ĝis marto la grandan afiŝon "Vizitu Kanberon" en E-o kun bildo de la granda fontano en la lago. Burley Griffin. Tion faris la Turisma Oficejo de Kanbero pro instigo de Noel Gamble. Ĝi vidiĝis ĉirkaŭita de turismaj folioj en E-o el transmaraj landoj. Ĝi estis en montra ŝranko fronte de la oficejo en la ĉefa strato. Kiel tio povis okazi? Ni simple petis al la estro, ke li montru ĝin por helpi publikigi nian kurson. Post pripenso, li jesis nian proponon.

La ĉefa librovendejo en la urbo disponigis al ni tutan montrofenestron, ankaŭ en la ĉefstrato, dum ses monatoj en jan.-feb. Ni ŝanĝis la eron ĉiusemajne, kaj multaj rigardis. La ABC-radio menciis nian kurson en la loka novaĵprogramo; kaj aperis ero en la ĵurnalo "Morning Bulletin" pri la turisma montraĵo. (Ni kontribuis ĝin.)

Rezulte: Niaj kursoj daŭras. Nia ĉiujara vespere kurso estas denove oficiala kurso de Maturula Eduko (fako de la Eduka Departemento); kiel ankaŭ nova "tagluma" kurso je 10.30 atm ĉiulunde. Ambaŭ enhavas po ĉ. 12 anoj. Ankaŭ daŭras niaj ĉiusabataj kunvenoj por PAROLI Esperanton, en la hejmo de kvin el ni laŭvice, kun teo kaj biskvitoj. Ni nun povis paroli en E-o dum unu horo (lastjare, duono).

Lunĉhoraj kursoj okazas en la Rockhampton High School kaj la Yeppoon High School sub Neil Russell (lerneja lingvoinstruisto) kaj (Yeppoon) S-ino Doreen Caseleyr, diplomito de BEA. Meznombro 6 lernantoj en unu kaj la alia kurso.—John Moore.

K.E.K. RAPORTAS

Nia 21-a K.E.K. Jara Raporto pri 1971-72 enhavas ĝojon kaj malĝojon. Ni "perdis" Ges-rojn Torr, originajn anojn, kiuj transloĝiĝis al la Ora Marbordo: ni esperas vidi Joyce-on (ĝoisojn) ĉe Kongresoj. Ges-roj Kane iris al Tajvano (Taiwan) — al tiulanda universitato. D-ro Ross Robbins iris al transmara universitato. Ni esperas vidi ilin denove tie ĉi.

Multaj membroj novaj nun studas aŭ A.E.A., aŭ B.E.A., aŭ ĉe la Aŭtonoma Universitato de Aŭstralio (kun rabato al E-klubmembroj) fondita de Ivan Maddern.

La Ora Libro enhavas interesajn notojn: kunveno de A.N.U. kun F-ino

Fumiko Kamaĉi kaj aliaj membroj de la Japana Junulara Bonvola Krozo; karto de eksprez-o Ralph Harry, la Aŭstralia ambasadoro en Bonno; raporto de eksprez-o Noel Gamble pri la bezono de E-o en Dilio, kaj la entuziasmo de la E-Klubo en Rockhampton; la semajnfina konferenco de N.S.K.-a E-a Federacio ĉe Bathurst, kaj donaco de Ora Libro por memori la valorajn kontribuojn de "Tiny" Goldsmith al E-o. La E-a grupo ĉe Narrabundah-a Altlernejo prosperas (prez-o, Johano Harvey). La Zamenhofa Festo estis eĉ pli bona ol la lasta. Ĝi komenciĝis en Telopea Parko, kie parolis pri E-a filozofio Danny Kane. Poste ni iris al Woden Valo ĉe Russell Backman por pasigi plezurajn vesperon.

Nova estraro: Prez-o, P. Grabham; vicprez-oj, D-ro Ross Robbins kaj Mitzi Zagorskis; sek-jo, Brenda Thomas; kasisto, Dennis Thomas, PRO. N. Gamble; Kontr. Colin Johns. — Apudstaranto, 23 marto.

HOW MANY ESPERANTISTS?

Page 274. Here's another guess. Emery Barcs in "Australian Women's Weekly" 10 Jan. 1973:—

"A universal language could eliminate at least one of the innumerable causes of friction between man and man, but attempts at de-Babelising the world haven't been very successful so far.

"Esperanto, invented by the good Dr. Ludovic Zamenhof, is now spoken by between (pessimistically) a million and (over-optimistically) 8,000,000 people in many parts of the world.

"Perhaps a fair estimate is 2,500,000, including not many more than 500 in Australia: And this is not quite 0.07 p.c. of the present estimated population of 3800 million".

The figure for Australia seems too low. The Australian Esperanto gazette prints 550 copies a month for distribution to members and world centres. Membership of the A.E.A. is something under 500. Based on experience in other countries, a reasonable assumption would be that there are no fewer than 1500 more or less competent Esperantists in Australia.—Editor.

STERKO Aŭ RUBO ?

Sub "sterko" la Plena Ilus. Vortaro mise citas el Filipianoj 3/8: "... mi rigardas ĉion kiel sterkon". En la Londona Esperanto Biblio la vorto estas "rubon", ne "sterkon". La signo N en la P.I.V. signifas: la Nova Testamento de la Londona Biblio.

LA MONTOJ GLASSHOUSE

En 1770 Kapitano Cook (kuk) kun liaj ŝipanoj veturis laŭ la orienta marbordo de Aŭstralio en la velŝipeto "Endeavour" (endeavor). Iun tagon frumatene, vojaĝante tra golfo nun nomata Moreton (morten), ili rimarkis, ke la suno prilumas grupon da montoj starantaj reliefe apud la marto. Lau koloroj kaj formo la montoj pensigis al la Kapitano pri brilaj vitrogloboj sur tabloj en vitrofandejoj kaj ofte en privata domoj. Li tial nomis la dek montojn Glasshouse (Glaŭshaus — domo en kiu oni fabrikas vitrojaĵojn.)

Pri ili jen ĉarma indiĝena legendo: En la pratempo tiu montogrupa estis homa familio. La patro sin nomis Tibrogargano, kaj la patrino Birvao. La paro havis ok infanojn. La plej juna estis Elimbao, la plej aĝa Kunurino. Inter tiuj du, en kreska ordo, troviĝis Birbarumo, la ĝemeloj Tunbubudlao, Kucino, Ngununo, Tiborovolumo kaj Niketbumulgrajo.

La tuta familio vivis feliĉe ĝis unu tago, rigardante la maron, Tibrogargano ekrimarkis, ke la akvonivelo rapide altiĝadas. Ordoninte, ke Kunurino helpu la patrino kaj bebon, Tibrogargano kunigis la ceterajn infanojn kaj fuĝis kun ili en la okcidenton. Sed Kunurino malobeis sian patron kaj forkuris sola. Poste, kiam la akva nivelo preskaŭ normiĝis, Kunurino revenis al la familio. Tibrogargano forte koleriĝis kaj bategis sian filon, tiel severe, ke ties kolo estis elartikigita. Oni nun vulgare nomas la monton, kiu estis Kunurino — Crookneck (t.e. tordita kolo). Kiam la inundo tute malleviĝis la familio revenis al la apuda ebenaĵo. Tiam la plej aĝa filo petis pardonon de siaj gepatroj. La patrino ame tion donis, sed la patro, hontiginte pro la malkuraĝo de sia ido, turnis al li la dorson, ĵurante, ke li ne plu rigardos lin. Ankaŭ la dioj koleriĝis, ĉar ili ege malŝatas homajn kverelojn. Ili do pune ŝanĝis ĉiun familianon en monton.

Ankoraŭ ni vidas Tibrogarganon senĉese rigardantan la maron kaj, malantaŭe kaj flanke, Birvaon, Kunurino kaj la ceterajn ĝemefanojn. Ja mirinda spektaklo! — H. V. Petley (Toowoomba).

EL USONO

D-ro W. Solzbacher skribis: "Inter Kristnasko kaj Novjaro mi ĉeestis la ĵarkunvenon de Modern Language Association en New York. Unuafoje ĝi havis sektion pri Esperanto, kiu sufiĉe bone sukcesis. . . Donald Broadribb havas bonan ŝancon esti inter la novaj Akademianoj.

LIBERA FORUMO

"Konservemulo" per sia letero en The A.E., marto, montras, ke li ne komprenas la karakteron de radikoj. Antaŭ ol sesdek jaroj Rene de Saussure enkondukis tiun ideon kaj ricevis la plenan aprobon kaj laŭdon de la Doktoro mem. El tiu eseo ni ricevis la regulon pri la "neceso kaj sufiĉo". Ĉar "liber", "egal", "alt", kaj "grand" estas adjektivaj radikoj, ili signifas eĉon sen ia ajn afikso, kiam ili aperas en la substantiva formo: "libero", "egalo", "alto", "grando", sed "frat" estas substantiva radikoj, do devas ricevi la adjektivan sufikson pri kvalito, "ec", antaŭ ol ĝi povas signifi la kvaliton: esti frato. Do ni povas diri: "Libero, egalo, kaj frateco" — Ken Linton. *Tio ne signifas la stilon*

Leginte la martan nron de A.E. mi pensas, ke membroj de A.E.A. devus kontribui pli da artikoloj al la gazeto. Mi estas certa, ke en aliaj kluboj estas anoj kiel S-ro Linton, kiu fidele verkas por ĝi. Ofte oni legas interesajojn pri la kluboj, sed ofte tiuj aĵoj okupas eble nur unu linion. Ekz p. 284: "klasioj por instruistoj komenciĝos en 5/2/73". La afero meritis pli da spaco: ĉu aliaj kluboj havas klasojn por instruistoj?

Skribu por Libera Forumo, kiel faris "Konservemulo" (p. 287), kiu sin amuzis kritikante la stilon k.t.p. — Mary Fordnam.

THIS TOO SHALL PASS . . .

When some great sorrow, like a mighty river,
Flows through your life with peace-destroying power,
And dearest things are swept from sight forever —
Say to your heart each trying hour:
"This too shall pass away".
—Lanta M. Smith (?)

ANKAŬ TIO ĈI FORPASOS . . .

Kiam dolorego, kiel granda ond' rivera,
Sur vian vivon fluas kun pac-detrua forto,
Kaj ĉion karan rabas for aflikto animŝira —
En ĉiu malespera hor' inspiru vin la vorto:
"Eĉ tio fine pasos!" — Tradukis Robo.

"Panjo, nia instruistino ankoraŭ neniam vidis ĉevalon".

"Kiel do?"

"Mi desegniĝis ĉevalon: ŝi venis kaj demandis min: Kio estas tio?"

LA PRESERARA DEMONO

("Lingvo kaj Vivo", p. 68).
La redaktoro sangas fundakore,
Kaj timoŝvit' perligas ĉe la brovo . . .
Eraron presan vidas li dolore!
Ŝancelas lin teruro de l'eltrovo.
Sur lia sankta paĝo ĝi lin mokas.
Grimace pompas, fi-rikane ridas.
Por li ĝi kvazaŭ spite lin alvokas: . . .
"Rimarku, kiel lerte mi insidas!"

De vi, legantoj, petas mi pardonon;
Dornplena estas vojo redaktora.
Nur lasu min transdoni kelkan konon
Al vi pri tasko riska kaj dolora:

Jen, kiam prespruvaĵojn mi ricevas,
Mi ekkontrolas ilin senprokraste,
Kaj al presejo ilin sendi devas
Ŝantage per la poŝto urĝe, haste.
Vi pensu pri la fakto tekstokvanta:
Naŭ futoj — iom pli — laŭ la mezuro.
Perfekta kontrolisto? — dia hom' pedanta
En loko ja por li ne sinekuro.
Amikoj, do indulgu al neperfekta homo,
Kaj voĉu en la koro mem, anime, mut-
murmure,
La vortojn de l'antikva, ĉiamvera
aksiomo: . . .

"Erari estas home, ennaske,
laŭnature!"

—Farbo, 3/73.

PARLIAMENT AND ESPERANTO

The British Esperanto Assn. asked 100 parliamentarians what they thought of Esperanto. 45 favored it as the international language; 13 had nothing against it; 14 rejected it or thought that English should be the international language; 28 did not reply. Eight of the quizees, among them Harold Wilson, ex-Premier, had earlier studied Esperanto.—Trans. from "Heroldo de Esperanto", 16 Dec.

PRI PLUMERARO

Sur p. 282, kol. 1, linio 26., la vorto "siaj" devus esti "iliaj" (minacitaj infanoj). Jen klarigo pri tiu plumeraro. Jam antaŭe sendinte al mi la manuskripton, S-ro Linton per letero petis min ĝin korekti. Bedaŭre mi forgesis tion fari. Plumeraron faras eĉ la plej majstraj E-istoj. Miakrede, neniu alia homo en Aŭstralio superus S-ro'n K. L., kiam temas pri scio pri la relieksivo — kaj multo alia en la lingva strukturo de Esperanto. — Red.

Kuracisto: Sciuj, ke profunda spirado mortigas la mikrobojn.
Malsanulo: Jes. Sed kiel devigi tiujn bestetojn spiri profunde?

ZAMENHOF NE ESTIS POLO

P. 252, kol. 2, linio 25, oktobra nro. Tie Bulthuis asertas, ke "Zamenhof estis Polo". A. Holzhaus refutas tion, prave citante leteron de Zamenhof al la Loka Kongresa Komitato, Krakovo, Aŭstrujo (14 feb. 1912): "Ne nomu min polo, por ke oni ne diru, ke mi — por akcepti honorojn — metis sur min maskon de popolo, al kiu mi ne apartenas . . . Laŭ mia deveno mi alkalkulas min al la gento hebrea". Vidu: "Doktoro kaj Lingvo Esperanto", p. 491.

Lia naskigatesto estis skribita en la juda kaj rusa lingvoj kaj subskribita de rabeno. En letero al Michaux (21 feb., 1905) li naŭfoje diras: "mi estas hebreo" kaj sepofoje: "mia hebreeco". Sur poŝtkarto al Th. Cejka 28.2.1906 li nomis sin: nacio — Ruslanda hebreo. Li edziĝis kun hebreno; neniu polo edziĝas kun hebreno. Li estis enterigita en juda tombejo; la diservon (16.4.1917) faris rabeno. (Resumo el letero de A. Holzhaus, 29.2.73).

En letero al Bourlet 3.7.09 (presita en "Nica Literatura Revuo", sept.-okt., 1959), Zamenhof skribis: "Hispanujo estas fervora katolika kaj mi estas . . . hebreo. Tial mi tre timas, ke grandaj honoroj, farataj al hebreo, faros en tiu lando malbonan impreson".

Skve la supra aserto de Bulthuis estas erara.

EL HANOJO

"Skizoj por la Usono Novkoloniismo": Fremdlingva Eldonejo, Hanojo. 189 paĝoj. Havebla ĉe Nguyen van Kinh. 68 Ly Thuong Kiet, Hanoi (via Hong-kong).

Detale kaj dokumentita analizo de la monda situacio en kiu grandega potenco jam vastigis sian ekonomian imperion ĝis timige signifa grado. La materialoj kaj rimedoj de la tuta mondo ĉiam pli kaj pli fariĝas sub la monopolema mano de naci-giganto, kaj kun ili ankaŭ la popoloj.

La streĉe interesa kaj bonorde kompilita verko estas studenda de ĉiu, kiu timas pri la danĝera evoluado de la homa socio sur la tuta tero.

Estas al ni mirige, ke homoj sub inferaj laborkondiĉoj povas produkti tiel multe da gravaj kaj ampleksaj verkoj en Esperanto — dum E-istoj en Usono tiurilate stagnas, eldonante preskaŭ nenion.

LINGVOJ DE ZAMENHOF

Aldonu la vorton "Rusa" post "Pola" sur p. 247, kol. 1, linio 8, en la septembra nro 1972.

PLEASE WRITE PLAINLY

E-ists who use the Latin script complain at times that they have received no reply. They should remember that to many millions of people this form of writing is unfamiliar, and they find illegible the often carelessly written missives of their correspondents. So they drop the tedious business of deciphering and let it rest at that.

Chinese and Japanese use an ideographic script among themselves; other peoples use Arabic, Slav (Cyrillic) &c. These folk, then, are using a system foreign to their ordinary usage when they write to you, and, admittedly, their efforts also are not always clearly read here. This we must, of course, leave to them, but for our part let us write as clearly as we can: calligraphically, not cacographically. Yes, the Greeks had a word for that too.

In this, we have trouble even among ourselves. Letters are laid aside in busy moments because the text resembles the trail of an ink-sodden spider.

Zamenhof himself was not the best of penmen, and his mss. have given head aches to bibliographers. Here are a few of them in "Originala Verkaro". After them if you have the book:—

231/-2: ekspedita (ne: esperantista); 225/last line: niaj francaj (niaj financaj); 36/-8: deponas (deprenas); 31/10: donas (donos); 382-12; faroj (jaroj); 365-4: staras inter miaj internaj okuloj (. . . antaŭ miaj . . .) 343/9: samgenta (sengenta). 459/6: deci (decidi), 291/-13: vidadis (gvidadis) may be press errors. And so it goes.

A.E.A. EXAMINATIONS

To raise the standard of the examinations, the system of adjudging points has been revised. This will add to the value and significance of both diplomas, the Elementa and the Supera.

Points for the translation of English into Esperanto are raised, and those for the inverse are lowered. Close attention will be given to the ability of candidates in the active use of Esperanto rather than in a passive reading of an Esperanto text. A good translation into Esperanto may merit 40 points.

Henceforth in the three categories: Elementa, Supera and Klereca, 60 points = a pass; 85 honors.

Please do not send exam. money to me, but to Box 415. Manly.—Editor.

NUN HAVEBLAJ

WINNIE-LA-PU: Milne-Shepard. 160b 3.85. 1. Reed kaj R. Lewin E-igis la ĉarman vivon de aminda, stulteta, miel-avara Pu-Urso.

PRI SENTEMO POR CIES SITUACIO. R 90b 1.40. Marjorie Boulton prezentas la Kvakeran filozofion de Charles Carter.

POEMOJ KANTOJ KAJ SATIROJ P 39b 1.10. Dua reviziita eldono de "Bobby" Burns. Elskotigis Reto Rossetti. SUB LA VERDA STANDARDO. Vol. 1 95. Vol. 2 1.15. Gvidlibro 1.25.

Tute nova eldono de la fama Cseh-kurso kun E-lingva gvidlibro. — Tom Elliott, Libroservo.

DU KNABOJ

Johano estis leciono lerta; Karlo ne —sed sperte praktika knabo. Johano ne povis fari permanan taskon, sed Karlo povis fidiinde plenumi tian. Ili fariĝis maturaj viroj, Finance, Karolo multe superis al Johano. Karlo posedis grandajn transportilojn kaj multe komercis sur la ŝoseoj. Johano sin okupis en oficejo de iu firmo kaj ricevis la simplan salajron de librotenisto. Intelektulo estas Dia donaco. Ni uzu ĝin laŭ nia kapablo. — G. Pollard. (Po- "intelektulo" servus ankaŭ la vorto: inteligenteco, ĉu ne vere?—Red.)

LONGA DOMSERVADO

En feb. 1939 mortis Elizabeth Hind post servado en unu familio 80 jaron. Ŝi naskiĝis en Caldbeck, graflando Cumberland, la vilaĝo kiu famiĝis popolkanta pri la vulpcasisto John Peel (1776-1854), kiu mortis kiam ŝi estis sepjara. Vi konas la arion?

Konas vi Gon Pil kun la ruĝa jak?

Konas vi Gon Pil ĉe veniĝa tag?

Konas vi Gon Pil for ĉe ĉas-atako

Kun hundaro kaj korn' frumatene?

E. PRIVAT; R. ROLLAND.

En 1920 Privat sendis al Romain Rolland, fama aŭtoro de la granda: "Jean Christophe" sian: "Vivo de Zamenhof". Laŭ "Svisa Espero", 7-10, 1972, Rolland legis ĝin kaj skribis al Privat tre laŭdan leteron pri la genio de Zamenhof. En ĝi Rolland tamen konfesis, ke li ne parolas lian lingvon . . . "Mi apartenas al la maljuna stulta franca generacio, kiu tiel malvolonte lernis alian lingvon ol la propran. Mia pigremo sukcesis nur legi du aŭ tri . . . Privat konatiĝis kun Rolland ĉ. 1909-10 kaj restis kun li en firma amikeco ĝis ties morto en 1945.

LIBROVENDADO ESPERANTA

Se ni kalkulas la nombron de aktivaj E-istoj je unu miliono (kion mi opinias troigo), tio signifas, ke disvendado de nur 500 ekzempleroj de iu verko estas jam relative furora sukceso; kaj tamen ne malofte eĉ altnivelaj beletraĵoj atingas duoblon de tiu cifero, kaj foje eĉ pli. Komparu tion, ekzemple, kun la Anglalingva libromarkato: Brita eldoninto disponas pri 60 milionoj da eblaj aĉetontoj en la Brita insularo mem (plus 250 milionoj en aliaj Anglalingvaj landoj), kaj cetere pri vasta reto da vendejoj kaj aĉetemaj bibliotekoj — sed eĉ en tiaj tre favoraj cirkonstancoj eldonkvantoj malofte superas 2500, dum iom esotera poemaro ofte aperas en nur milo da ekzempleroj, aŭ eĉ malpli.

Ni rajtas do fieri pri la preteco de la E-a publiko amase aĉetadi literaturajojn: kredeble ni estas la plej libro-aĉetema komunumo en la mondo, nome proporcie al nia nombro . . . (Desmond J. F. Quirke, "Esperanto", 12/72).

PROFESORO G. WARINGHIEN

Pri la noto sur p. 264 li skribis al ni: "Mi vidis kun plezuro, ke vi falis en la malgrandan kaptilon, kiun mi kaŝis en angulon de mia prelego pri: La Stilo de Zamenhof. La 'rakontoj, kiujn tradukis el Charles Perrault, el Andersen kaj el la Biblio' (la pluralo rilatas al la tri aŭtoroj!) entenas aludon al 'La Feino' de Ch. Perrault, tradukita de Zamenhof kaj enmetita en la 'Fundamentan Ekzercaron' . . .

(Atentigite de nia bonkora profesoro, mi esprimas bedaŭron pri mia trosupraĵa leg-impreso kaj la sekva plumeraro. — Red.)

ESPERANTO KLUB-VIVO

En multegaj urboj kaj vilaĝoj ekzistas E-societoj. En la tempo, kiam la homoj ankoraŭ ne ĝuis la "benojn" de nia moderna epoko, vigle prosperis la klub-vivo. La radio-ricevilo, la televidilo nuntempe katenas ĉiujespere centojn da milionoj da homoj al iliaj seĝoj en la familia ĉambro. Sekve la klubvivo fariĝis multe malpli vigla. Ankaŭ la E-societoj spertis tion kaj suferas pro ĝi. Tamen la klubo prezentas al ni la ununuran okazon buŝe ekzerci la lingvon, interkonsiligi kun samklubanoj pri lingvaj demandoj, pligrandigi la vort-trezoron kaj lertigi en la praktika uzo de la lingvo. Vizitu do la kunvenojn de

via loka klubo, helpu, se eble, en preparo de la programo, zorgu, ke la klubvesperoj estu interesaj kaj lernigaj. Kaj plej grave: parolu Esperanton!

Oksimoro.

Stilfiguro, konsistanta en la kunigo de du vortoj, kies sencoj ŝajnas kontraŭdiraj unu al la alia, por reliefigi neatenditan penson: ekz.: "lia silento estis elokventa". (P.I.V.)

Jen kelkaj ekzemploj:
Gazed with sightless eyes = fiksrigardis per senvidaj okuloj.

A healthy morbidity = sana malsaneco. Melancholy glee = gajeco melankolia. Harmonious discord = harmonia misagordo. Cheerful pessimist = gaja pesimisto. Innocent wickedness = senkulpa malvirteco.

Sekspiro riĉe efike uzis tiun tropon ĉe "All's Well That Ends Well", Akto 1, sc. 1, 185, kaj ĉe "Romeo and Juliet", Akto 3, sc. 2, 75.

Ekzemploj el la Nova Testamento: "Se la lumo . . . estas malluma"; "Kiam mi estas malforta, tiam mi estas forta"; "Mi, kiu estas malpli ol la malplej granda"; "Scii la amon, kiu superas scion"; "Ankoraŭ vivante, malvivas".

En la Jakoba Biblio ĉe Ijob 22/6: ". . . stripped the naked of their clothing"; Zamenhof forigis la oksimoron per: ". . . de preskaŭ-nuduloj vi deprenis la vestojn".

Butler en sia bonega "Klasifiko de Esperantaj Temoj" 144 p. (eld. 1950) difinas oksimoron per: "Saĝmalsaĝo. — Saĝa diro aspekte malsaĝa: (kunigo de ŝajnaj maloj)". Havebla ĉe B.E.A. aŭ per nia Libroservo.

GABRIEL CHAVET

Mortis 23 okt. la plej aĝa veterano E-a 91-jara. Li E-iĝis en 1896; fondis la unuan E-klubon en Francujo en 1897. Vidu: Encik. de E. kaj "Esperanto". 1/73.

"COPY"

"I sent a copy of a gazette" = Mi sendis ekzempleron . . . Ne: "Mi sendis kopion . . . La radiko tiusenca estas komuna al almenaŭ ses Eŭropaj lingvoj. "Kopio" = ajo kopiita.

PAR'HANOJA

El letero Nederlanda: "Oni ĉi tie parolis, celante la bombadon sur Hanojo, pri 'par'Hanoja' (paranojo = speco de frenezego)."